

Çin İlham Əliyevin sülh gündəliyini qətiyyətlə dəstəkləyir

Azərbaycanın strateji tərəfdaşı, dünya nəhəngi regionda qarşিদurmaya
yönləmiş geosiyasi oyunları qeyri-məhsuldar hesab edir

Dünyanın siyasi və iqtisadi güclərindən olan, superdövlətlər adlandırdığımız ölkələrdən biri kimi tanınan Çin bu gün Cənubi Qafqazın lider ölkəsi Azərbaycanla münasibətlərin inkişafına böyük əhəmiyyət verir.

Bu, Prezident İlham Əliyevin Çin dövlət səfərində keçirdiyi görüşlərdə, müzakirə olunan məsələlərdə və ən əsası da imzalanan mühüm sənədlərdə bir daha təsdiqini tapdı.

Aprelin 23-də Pekində Prezident İlham Əliyevlə Çin Xalq Respublikasının Sədri Si Cinpin iki ölkə arasında hərtərəfli strateji tərəfdaşlıq əlaqələrinin qurulması ilə bağlı Birgə Bəyanatı imzalamaqla münasibətlərin hansı səviyyəyə yüksəldiyini dünyaya bəyan etdilər.

Azərbaycan və Çin arasındakı əlaqələrdə böyük yüksəliş müşahidə olunur

Dünyanın bütün ölkələri ilə qarşılıqlı surətdə faydalı əməkdaşlıq yaratmaq prinsiplərini rəhbər tutan Azərbaycan Çin ilə də bütün istiqamətlərdə sıx əlaqələrə malikdir. Hazırda Azərbaycan və Çin arasında möhkəm təmələ söykənən tərəfdaşlıq münasibətləri, qarşılıqlı hörmətə, beynəlxalq hüquq və prinsiplərə əsaslanan diplomatik əlaqələr mövcuddur.

Prezident İlham Əliyev Çinlə əlaqələrin inkişafına xüsusi diqqət ayırıb. 2003-cü ildən sonra dövlət başçısı bir neçə dəfə Çinə rəsmi səfər edib. 2015-ci ilin dekabrında həyata keçirilən səfər zamanı "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Çin Xalq Respublikası Hökuməti arasında İpək Yolu İqtisadi Kəmərinin yaradılmasının birgə təşviqinə dair Anlaşma Memorandumu" imzalanıb. Bu sənəd ölkələrimizin əməkdaşlığında mühüm önəm daşıyır.

Son illər ərzində Azərbaycan və Çin arasındakı əlaqələrdə böyük yüksəliş yaşanır. 2022-ci ilin sentyabrında, Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının Səmərqənddə keçirilən Sammiti zamanı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə Çin Xalq Respublikasının Sədri Si Cinpin arasında keçirilən görüşdə iki ölkə arasındakı münasibətlərin gələcək inkişaf istiqamətləri müəyyənləşdirilib. 2023-cü ilin əvvəlindən isə yüksək səviyyəli ikitərəfli mübadilələrin yeni dalğası başlayıb, qarşılıqlı səfərlər davam edib.

3 iyul 2024-cü ildə Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının Astanada keçirilən Zirvə toplantısı çərçivəsində "Azərbaycan Respublikası ilə Çin Xalq Respublikası arasında strateji tərəfdaşlığın qurulması haqqında Birgə Bəyannamə"nin imzalanması isə münasibətlərin getdikcə daha da inkişaf edəcəyini söyləməyə əsas verdi. Sənəddə qeyd edilirdi ki, tərəflər strateji tərəfdaşlıq qurur, ikitərəfli münasibətlərin təməl prinsipləri olan qarşılıqlı hörmət, bərabərlik, etimad, qarşılıqlı dəstək, fayda və əməkdaşlıqdan çıxış edirlər. Tərəflər bir-birini prioritet və etibarlı tərəfdaş hesab edir və xarici amillərdən asılı olmayaaraq ikitərəfli münasibətlər üzrə siyasətlərini müstəqil şəkildə müəyyənləşdirirlər.

Ötən bir il müddətində həm siyasi, həm də iqtisadi-ticarəti münasibətlərdə özünü göstərən yüksəliş onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan-Çin strateji tərəfdaşlığı yalnız uğur vəd edir.

20-dən çox sənəd, o cümlədən vizasız gediş-gəliş

Aprelin 23-də isə dövlət başçılarının imzaladıqları "Azərbaycan Respublikası ilə Çin Xalq Respublikası arasında hərtərəfli strateji tərəfdaşlıq əlaqələrinin qurulması haqqında Birgə Bəyanat" isə tərəflərin bir-birinə münasibətinin aynası oldu.

Sənəddə qeyd edilir ki, hər iki dövlət başçısı diplomatik münasibətlərin qurulmasından ötən 33 il ərzində Azərbaycan-Çin əlaqələrinin inkişafındakı nailiyyətləri yüksək qiymətləndirir.

Liderlər hər iki ölkənin bir-birini prioritet təşkil edən, etibarlı və qarşılıqlı faydalı strateji tərəfdaş kimi nəzərdən keçirdiyini təsdiq edərək, qarşılıqlı siyasi etimadı daim möhkəmləndirməyə, qarşılıqlı dəstəyi gücləndirməyə, hər iki ölkənin xalqlarının mənafeyi naminə hərtərəfli əməkdaşlığı inkişaf etdirməyə hazır olduqlarını ifadə edərək, hərtərəfli strateji tərəfdaşlıq əlaqələrinin qurulması barədə yekdilliklə qərar qəbul etdilər.

Hər iki ölkə strateji oriyentir kimi dövlət başçılarının diplomatiyasını və ən yüksək səviyyədəki mühüm razılaşmaları rəhbər tutacaqlarını, ikitərəfli münasibətlərin davamlı və uzunmüddətli inkişafını təşviq edəcəklərini bəyan etdilər.

Tərəflər müasirləşməni birgə şəkildə irəli aparmaq və daha yüksək səviyyəli, yüksək dayanıqlılıq və uzunmüddətli sabitliyə malik yeni birgə inkişaf məkanı yaratmaq üçün "Bir kəmə, bir yol" təşəbbü-

sünün Azərbaycanın "İpək yolunun dirçəldilməsi" dövlət inkişaf strategiyası və 2030-cu ilə qədər olan sosial-iqtisadi inkişaf strategiyası ilə uyğunlaşdırılmasını möhkəmləndirmək barədə razılaşdılar.

Azərbaycan və Çin hər iki ölkənin ticarət və iqtisadiyyatının inkişafı üçün əlverişli şəraitləri birgə yaratmaqla ekoloji təmiz və yüksək keyfiyyətli kənd təsərrüfatı məhsullarının bazarlara qarşılıqlı çıxışını tədricən genişləndirmək niyyətindədirlər.

Hər iki dövlət ticarət və investisiya sahələrində əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi üçün institusional zəmanətlərin yüksək səviyyəsinin təmin edilməsi məqsədilə azad ticarətə dair sazişlə bağlı danışıqlara başlamağa hazırdır.

Strateji tərəfdaşlar terrorizmin, separatizmin və ekstremizmin milli təhlükəsizliyə və regional sabitliyə ciddi hədə olduğunu, bu bəlanın qarşısının alınmasının, ona qarşı birgə mübarizə aparılmasının vacibliyini vurğulayıblar.

Sənəddə qeyd edilir ki, ölkələrin hüquq-mühafizə orqanları və təhlükəsizlik xidmətləri arasında əlaqələri və mübadilələri gücləndirmək, narkotik cinayətləri, transmilli mütəşəkkil cinayətkarlıqla, həmçinin kibertəhlükəsizlik kimi çağırışlarla birgə mübarizə aparmaq zəruridir. Tərəflər əməkdaşlıq layihələrinin və hər iki ölkə müəssisələrinin işçilərinin təhlükəsizliyini birgə təmin etməyə hazırdırlar.

18 müddəadan ibarət Birgə Bəyanatda Çin Azərbaycanın Ümumdünya Ticarət Təşkilatına (ÜTT) tezliklə üzv olunmasını dəstəkləyib. Tərəflər dünya iqtisadi düzəndə baş verən dəyişiklikləri daha yaxşı əks etdirmək üçün beynəlxalq maliyyə arxitekturasında islahatın təşviqini yüksək qiymətləndiriblər.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın "Vahid Çin" prinsipinə sadıq olduğunu bildirib, Çinin global inkişaf, global təhlükəsizlik və global sivilizasiya təşəbbüsünün dünyada sülh, sabitlik və rifah üçün imkanlar yaratdığını vurğulayıb.

Bir sözlə, Prezident İlham Əliyevin Çinə dövlət səfəri hərtərəfli əlaqələri daha da möhkəmləndirdi. Tərəflər arasında 20-dən çox sənəd, o cümlədən qarşılıqlı vizasız gediş-gəliş haqqında sazişin imzalanması səfərin iki ölkə arasında strateji tərəfdaşlığın dərinləşdirilməsinə müsbət impuls vermiş olacaq.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"